

Fellini i Manresa

DES DEL DIVAN. PEL DOCTOR LACETÀ€

Fa uns seixanta anys, deu més o deu menys, Manresa era molt grisa, vull dir que, com ara, no tenia color, ni posats a dir, ni trempera, almenys de manera oficial, encara que alguns ciutadans ja teixien associacions cíviques o al costat de l'Església, moviments sindicals?

Era tan fosca, Manresa, que a l'hivern podíem passar setmanes sense veure el sol, coberta sempre d'una boira baixa que no deixava veure gaire lluny, una boira feta d'humitat, del fum, i de les volves. Fum de les fabriques que només paraven els caps de setmana. Les dones, sí les dones, ho aprofitaven per estendre els llençols i la roba neta.

L'any 1961 es va estrenar "Plácido", una gran pel·lícula, rodada íntegrament a Manresa, amb un relat burleta i dramàtic de la societat espanyola. Manresa complia tots els criteris per ser escollida com a símbol de la conducta hipòcrita nacional. El nostre Casino, no sé si llavors presidit per l'alcalde Joan Moll i Vall, retratava l'"esperpent" del funcionament relacional de la societat. La caritat ben fetal!

L'alcalde de llavors era el senyor Joan Moll i Vall, nomenat pel governador civil de Barcelona i en un primera legislatura escollit pel terç familiar. Tenia la seva pròpia empresa de transports, que podia carregar i descarregar sobre les voreres, lliure de ser multada; sobretot pel cap de la guàrdia urbana, el senyor "Agapito", que, segons diu el relat popular, i ja que era força baix, quan vestia uniforme els camioners li feien broma dient-li si portava encara el "trajo" de la primera comunió o li demanaven si tenia permís dels pares per fumar! El que no era una llegenda urbana, atès el costum de la família Moll de parlar en castellà i perseguir l'ús del català, fou que els ciutadans de Manresa nomenaven a l'esposa del Sr. Moll: «Sra. Mojado».

Aquesta època em fa sentir plenament identificat amb els films de Fellini, "Amarcord" principalment, que situa el relat a l'any 1930, en ple feixisme italià. A casa nostra, als anys 50 i 60, els personatges de la ciutat eren idèntics, el feixistes, amb camisa blava, amb pistola alguns d'ells, «per si de cas», l'Església, com sempre, amb diversitat d'oferta, capellans antediluvians i capellans que es feien el "progre", alguns fins i tot ho eren. La prohibició d'actes, com alguns de l'escoltisme... Al cap i a la fi, som fills d'aquella boira.